

JO:s granskning av åklagarens redovisning vid pressträffen om Palmeutredningen

Beslutet i korthet: Den 10 juni 2020 höll Åklagarmyndigheten och Polismyndigheten en gemensam pressträff. Vid pressträffen meddelade en chefsåklagare, som var undersökningsledare, beslutet att lägga ned förundersökningen om mordet på statsminister Olof Palme. Som skäl för beslutet angav åklagaren att det inte längre fanns anledning att fullfölja förundersökningen eftersom den misstänkte hade avlidit. Under den drygt två timmar långa pressträffen namngav åklagaren den misstänkta personen (AA) och vissa vittnen.

JO beslutade i september 2020 att i ett särskilt ärende utreda vissa rättssäkerhetsfrågor som aktualiserats med anledning av åklagarens redovisning av sina bedömningar och slutsatser. Huvudfrågorna i granskningen har varit om åklagarens redovisning var förenlig med den s.k. oskuldspresumtionen som innebär en rätt att bli betraktad som oskyldig till dess att skuldfrågan fastställts av en domstol och om AA:s intressen togs till vara på ett tillräckligt sätt. Utredningen har inte tagit sikte på åklagarens bedömning att AA är misstänkt för brottet, det förhållandet att förundersökningen lades ned eller hur förundersökningen bedrivits genom åren.

Det är JO:s samlade bedömning att AA vid pressträffen, sedd som en helhet och i ljuset av övriga relevanta förhållanden, framställdes som skyldig till mordet. Detta gjordes utan att skuldfrågan hade fastställts av en domstol. Åklagarens redovisning vid pressträffen utgjorde därför en kränkning av den grundläggande rättighet att betraktas som oskyldig som följer av oskuldspresumtionen.

JO konstaterar att det inte kommit fram något i utredningen som förhindrat åklagaren att presentera sitt beslut på ett annat sätt. Enligt objektivitetsprincipen hade åklagaren ett ansvar att ta tillvara AA:s intressen, och JO anser att mer borde ha gjorts för att åstadkomma det.

Det är också JO:s uppfattning att åklagaren inte borde ha nämnt vittnena vid namn och att det skriftliga nedlägningsbeslutet inte var tillräckligt utförligt motiverat.

Avslutningsvis konstaterar JO att åklagaren själv uttalade att misstänkarna mot den misstänkte inte hade räckt för en fällande dom men att det bestående intrycket av pressträffen är att AA framställdes som skyldig till mordet på statsminister Olof Palme.

JO är mycket kritisk till hur chefsåklagaren presenterade sitt beslut att lägga ned förundersökningen.

Innehåll

Bakgrund	3
Initiativet	3
Utredning	3
JO:s remiss till Åklagarmyndigheten	3
Åklagarmyndighetens yttrande.....	3
Övrig utredning	4
Rättsliga utgångspunkter	4
Regeringsformens krav på saklighet och opartiskhet.....	4
Objektivitets- och hänsynsprincipen i en förundersökning	4
Rätten till en rättvis rättegång och oskuldspresumtionen	5
Grundläggande bestämmelser.....	5
Praxis från Europadomstolen och Högsta domstolen	6
Åklagarmyndighetens promemoria om rätten till en rättvis rättegång	7
Rätten till skydd för privatliv	8
Förhållandet mellan oskuldspresumtionen och rätten till skydd för privatliv och rättigheternas tillämplighet för avlidna personer.....	8
Sekretess till skydd för enskilda i en förundersökning.....	9
Dokumentation av ett beslut att lägga ned en förundersökning	9
Bedömning	10
Huvudfrågorna i granskningen	10
Det var godtagbart att åklagaren sa att AA var misstänkt	10
Men åklagarens redovisning sedd som en helhet innebar att oskuldspresumtionen kränktes	11
AA hade rätt att betraktas som oskyldig	11
Åklagaren borde ha tonat ned de förväntningar som hade byggts upp om att han vid pressträffen skulle presentera en lösning på mordet.....	12
Åklagaren presenterade inget som kunde balansera den utförliga redovisningen av omständigheter som talade för misstanken mot AA.....	12
Vissa uttalanden kan inte förstås på annat sätt än att åklagaren påstod att AA var skyldig till mordet	13
Motiveringen av det skriftliga nedläggningsbeslutet var kategorisk	14
Min samlade bedömning.....	15
AA:s intressen borde ha kunnat tas till vara på ett bättre sätt	16
Vittnena borde inte ha nämnts vid namn.....	17
Det skriftliga nedläggningsbeslutet var inte tillräckligt utförligt motiverat.....	18
Avslutning	18

Bakgrund

Den 10 juni 2020 höll Åklagarmyndigheten och Polismyndigheten en gemensam pressträff som sändes bl.a. på myndigheternas Youtubekanaler, Sveriges Television och i Sveriges Radio. Vid pressträffen meddelade undersökningsledaren chefsåklagaren BB beslutet att lägga ned förundersökningen om mordet på statsminister Olof Palme. Som skäl för beslutet angav åklagaren att det inte längre fanns anledning att fullfölja förundersökningen eftersom den misstänkte hade avlidit. Under den drygt två timmar långa pressträffen namngav åklagaren den misstänkta personen (som i JO:s beslut benämns AA), vissa vittnen och andra personer. Han redogjorde också för vilka omständigheter han hade lagt till grund för sin bedömning av misstanken och sitt beslut att lägga ned förundersökningen.

Initiativet

Jag beslutade den 9 september 2020 att i ett särskilt ärende utreda vissa rättssäkerhetsfrågor som aktualiserats med anledning av åklagarens redovisning av sina bedömningar och slutsatser. I beslutet angavs att utredningen inte tar sikte på åklagarens bedömning att AA är misstänkt för brottet, det förhållandet att förundersökningen lades ned eller hur förundersökningen bedrivits genom åren.

Granskningen har inte avsett uttalanden som gjordes av den polis som medverkade vid pressträffen och som var spaningsledare i brottsutredningen.

Utredning

JO:s remiss till Åklagarmyndigheten

Åklagarmyndigheten uppmanades att ge sin syn på hur åklagarens redogörelse vid pressträffen förhåller sig till objektivitetsprincipen och hänsynsprincipen i 23 kap. 4 § rättegångsbalken, artikel 6 och 8 i Europakonventionen, artikel 3 och 4 i EU:s oskuldspresumtionsdirektiv samt Åklagarmyndighetens egna föreskrifter.

Åklagarmyndigheten skulle också besvara vissa specifika frågor. En fråga var om åklagarens uttalanden – i ljuset av bl.a. uttalanden han tidigare gjort i tv-programmet Veckans brott – kunde uppfattas som ett uttalande i skuldfrågan. En annan fråga var om det varit lämpligt och rättsligt möjligt att ta tillvara AA:s intressen t.ex. genom att en annan åklagare, en advokat eller en annan person gått igenom relevanta delar av förundersökningen för att ge förutsättningar att vid pressträffen lyfta fram omständigheter som talade till AA:s fördel.

Åklagarmyndighetens yttrande

Åklagarmyndigheten (vice riksåklagaren CC) yttrade sig den 15 december 2020 efter att BB och kammarledningen vid Nationella åklagaravdelningen lämnat upplysningar. Åklagarmyndigheten och BB lämnade utförliga svar. I detta beslut återges endast delar av dessa, men både yttrandet och upplysningarna finns tillgängliga hos JO.

Av Åklagarmyndighetens yttrande framgår sammanfattningsvis att myndigheten anser att åklagarens objektivitet inte kan ifrågasättas vare sig under utredningen eller i samband med pressträffen. Myndigheten anser inte heller att åklagaren har brustit i hänsyn eller att enskildas rättigheter har åsidosatts vare sig enligt EU:s oskuldspresumtionsdirektiv eller enligt Europakonventionen. Enligt myndigheten kunde det dock med hänsyn till ärendets mycket speciella karaktär ha varit lämpligt att det som genomgicks vid pressträffen även hade framgått av det skriftliga nedläggningsbeslutet. Det hade t.ex. kunnat ske genom en sammanfattning eller att det material som genomgicks vid pressträffen lades som en bilaga till beslutet.

Övrig utredning

JO har tagit del av pressträffen, ett bildspel som visades under pressträffen och en intervju med chefsåklagaren BB i tv-programmet Veckans brott som sändes av Sveriges Television i februari 2020. JO har vidare tagit del av en överåklagares beslut att inte inleda en förundersökning mot BB om förtal av avliden (se beslut den 18 augusti 2020 i Åklagarmyndighetens ärende AM-86565-20).

Ett reportage i magasinet Filter från maj 2018 och boken Den osannolika mördaren av Thomas Pettersson som gavs ut senare samma år har varit tillgängliga för JO under granskningen.

Rättsliga utgångspunkter

Regeringsformens krav på saklighet och opartiskhet

Av 1 kap. 9 § regeringsformen följer att företrädare för det allmänna i sin verksamhet ska beakta allas likhet inför lagen samt iaktta saklighet och opartiskhet. Kravet på saklighet innebär bl.a. att myndigheters åtgärder och beslut inte får utgå från ovidkommande hänsyn och vara godtyckliga utan ska vara rationella och logiskt motiverade. Kravet på opartiskhet betyder att det allmännas företrädare ska vara objektiva i sin tjänsteutövning och förhålla sig så att deras opartiskhet inte med fog kan ifrågasättas. (Se t.ex. JO 2015/16 s. 456 och JO 2020/21 s. 353.)

Bestämmelsen omfattar inte bara hur en sak rent faktiskt har handlagts och vilka verkliga skäl som ligger bakom ett beslut eller annat handlande från en myndighet. Även hur myndighetens agerande har uppfattats är av betydelse. (Se Bull och Sterzel, Regeringsformen – en kommentar, 4 uppl., s. 54 f.)

Objektivitets- och hänsynsprincipen i en förundersökning

I linje med vad som föreskrivs i 1 kap. 9 § regeringsformen kommer en objektivitetsprincip till uttryck i 23 kap. 4 § första stycket rättegångsbalken. Enligt bestämmelsen ska undersökningsledaren och den som biträder honom eller henne vid en förundersökning söka efter, ta till vara och beakta omständigheter och bevis som talar såväl till den misstänktes fördel som till hans eller hennes nackdel.

Även omständigheter som inte entydigt talar till den misstänktes förmån men som skulle kunna vara av betydelse för hans eller hennes försvar ska tas till vara och redovisas (se JO 2007/08 s. 87). När den misstänkte själv inte verkar för sitt försvar bör åklagaren ta ett särskilt ansvar för att omständigheter som annars skulle ha lyfts fram av försvararen blir belysta under förundersökningen och rättegången (se riksåklagarens Etiska riktlinjer för anställda i åklagarväsendet, RÅR 2014:1, kommentaren till riktlinje 2).

Vid sidan av objektivitetsprincipen gäller hänsynsprincipen under en förundersökning. Hänsynsprincipen kommer till uttryck i andra stycket av 23 kap. 4 § rättegångsbalken där det anges att en förundersökning ska bedrivas så att inte någon onödigt utsätts för misstanke eller orsakas kostnad eller olägenhet. Den ska tillämpas i förhållande till såväl misstänkta som andra personer som berörs av en förundersökning.

Enligt 1 a § förundersökningskungörelsen har undersökningsledaren ansvar för förundersökningen i dess helhet och ska bl.a. se till att den enskildes rättssäkerhetsintressen tas till vara.

I sammanhanget ska också nämnas att det av riksåklagarens Etiska riktlinjer för anställda i åklagarväsendet följer att åklagaren ska verka för att alla beslut är korrekta och att rättsprocessen genomförs på ett rättssäkert sätt.

Åklagarväsendets verksamhet ska i alla delar präglas av objektivitet och saklighet. Åklagarväsendets anställda bör, med respekt för inblandade parter integritet, värna om offentlighet och verka för att insyn ska råda när så är möjligt. Vid kontakter med media bör anställda i åklagarväsendet tänka på att inte uttrycka sig på ett sätt så att objektiviteten och opartiskheten kan ifrågasättas eller så att det kan medföra men för enskilda. (Se RÅR 2014:1 riktlinje 1, 2 och 4.)

Rätten till en rättvis rättegång och oskuldspresumtionen

Grundläggande bestämmelser

Grundläggande bestämmelser om rätten till en rättvis rättegång och oskuldspresumtionen finns i regeringsformen, EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, Europakonventionen och EU:s oskuldspresumtionsdirektiv.

I artikel 6 i Europakonventionen finns bestämmelser om rätten till en rättvis rättegång. Enligt artikel 6.2 ska var och en som har blivit anklagad för brott betraktas som oskyldig till dess att hans eller hennes skuld har lagligen fastställts. Denna oskuldspresumtion är alltså en del av rätten till en rättvis rättegång men dess betydelse som utgångspunkt för brottmålsprocessen är av sådan vikt att den förts in som en självständig punkt i artikel 6.

En bestämmelse om rättvis rättegång finns också upptagen bland regeringsformens stadganden om grundläggande fri- och rättigheter (se 2 kap. 11 § andra stycket). Den innefattar i mångt och mycket samma principer som

artikel 6 i Europakonventionen men har getts en självständig betydelse i förhållande till konventionen (se prop. 2009/10:80 s. 159 f.).

Oskuldspresumtionen kommer även till uttryck i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. Enligt artikel 48.1 i stadgan ska var och en som har blivit anklagad för en lagöverträdelse betraktas som oskyldig till dess att hans eller hennes skuld lagligen fastställts.

I EU:s oskuldspresumtionsdirektiv föreskrivs gemensamma minimiregler i fråga om bl.a. vissa aspekter av oskuldspresumtionen i straffrättsliga förfaranden (se artikel 1). Medlemsstaterna ska se till att misstänkta och tilltalade betraktas som oskyldiga till dess att deras skuld har fastställts enligt lag (se artikel 3).

Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att se till att det i offentliga uttalanden från myndigheter och rättsliga avgöranden, utöver dem som avser frågan om skuld, inte hänvisas till en misstänkt eller tilltalad som om den personen vore skyldig så länge han eller hon inte har bevisats vara skyldig enligt lag (se artikel 4.1).

Enligt artikel 4.3 får skyldigheten enligt artikel 4.1 inte hindra myndigheter från att offentligt sprida information om ett straffrättsligt förfarande när detta är absolut nödvändigt av skäl som rör brottsutredningen eller ligger i allmänhetens intresse.

I direktivets ingress anges att skyldigheten att inte hänvisa till misstänkta eller tilltalade som skyldiga inte bör hindra myndigheter från att offentligt sprida uppgifter om det straffrättsliga förfarandet när detta är absolut nödvändigt av skäl som rör brottsutredningen, som när videomaterial släpps och när allmänheten ombeds att hjälpa till med att identifiera den som påstås ha begått ett brott, eller när detta sker i allmänhetens intresse, som när invånarna i ett visst område av säkerhetsskäl informeras om ett påstått miljöbrott eller när åklagaren eller en annan behörig myndighet tillhandahåller objektiva uppgifter om utvecklingen av det straffrättsliga förfarandet i avsikt att förhindra att den allmänna ordningen störs. Användningen av sådana skäl bör begränsas till situationer där detta skulle vara rimligt och proportionellt, med beaktande av samtliga intressen. I alla händelser bör inte det sätt på och det sammanhang i vilket informationen sprids skapa ett intryck av att en person är skyldig innan han eller hon enligt lag har förklarats vara skyldig. (Se beaktandesats 18.)

Vid genomförandet av direktivet bedömde regeringen att svensk rätt uppfyller kraven i artikel 4 och att det inte krävdes några lagändringar för att genomföra direktivets bestämmelser om oskuldspresumtionen (se prop. 2017/18:58 s. 11 f.).

Praxis från Europadomstolen och Högsta domstolen

Europadomstolen har i flera fall prövat offentliga tjänstemäns, bl.a. åklagares, uttalanden vid presskonferenser och i medierna i förhållande till oskuldspresum-

tionen i artikel 6.2 i Europakonventionen. En utgångspunkt har varit att konventionen ska tillämpas på ett sådant sätt att rättigheten inte endast blir teoretisk och illusorisk utan även garanteras effektivt i praktiken. Domstolen har uttalat att artikel 6.2 inte hindrar en myndighet från att informera allmänheten om en pågående brottsutredning eftersom yttrandefriheten i artikel 10 i konventionen innefattar friheten att ta emot och sprida uppgifter. Det måste dock ske på ett ansvarsfullt sätt för att respektera oskuldspresumtionen.

Europadomstolen har betonat att det måste göras en grundläggande skillnad mellan ett uttalande att någon är misstänkt och ett uttalande att någon har gjort sig skyldig till brott. Domstolen har vidare understrukt vikten av ordval i situationer när en offentlig tjänsteman uttalar sig inför allmänheten innan saken prövats av domstol. Prövningen av om ett uttalande har utgjort en kränkning av oskuldspresumtionen måste ske mot bakgrund av omständigheterna i det enskilda fallet.

Europadomstolen har funnit att oskuldspresumtionen kränkts när tjänstemän gjort uttalanden som varit ägnade att påverka allmänheten att betrakta den anklagade som skyldig ("encouraged the public to believe [the suspect] guilty", översättningen till svenska hämtad från NJA 2013 s. 1055, punkten 11). (Se bl.a. *Allenet de Ribemont mot Frankrike*, no. 15175/89, dom den 10 februari 1995, punkterna 35–36, 38 och 41, och *Khuzhin m.fl. mot Ryssland*, no. 13470/02, dom den 23 oktober 2008, punkterna 93–94 och 96, samt *Danelius*, *Mänskliga rättigheter i europeisk praxis*, 5 uppl., s. 327 f.)

Högsta domstolen har uttalat att i linje med Europadomstolens avgöranden ska det ske en helhetsbedömning av omständigheterna. Bedömningen ska göras objektiverat med utgångspunkt i den aktuella situationen. Vem som har uttalat sig samt i vilket sammanhang det har skett och med vilket syfte har betydelse. En kränkning förutsätter att det rör sig om ett uttalande som ger ett sådant intryck av ställningstagande i skuldfrågan, att det på ett beaktansvärt sätt är ägnat att åsidosätta det intresse som rättigheten ska skydda. Vad som är att anse som beaktansvärt beror då främst på vilka verkningar uttalandet är ägnat att få. (Se NJA 2013 s. 1055, punkterna 13 och 14.)

Åklagarmyndighetens promemoria om rätten till en rättvis rättegång

I Åklagarmyndighetens promemoria Artikel 6 i Europakonventionen – Rätten till en rättvis rättegång ur ett praktiskt åklagarperspektiv anges att åklagaren kan beskriva en misstanke i media och informera allmänheten om en brottsutredning och på så sätt främja den öppenhet som bör präglade myndighetens verksamhet, så gott det nu kan ske med hänsyn till sekretessregler och andra hänsynstaganden, t.ex. respekten för de inblandade. Åklagaren bör dock utifrån oskuldspresumtionen undvika uttalanden som pekar ut den misstänkte som skyldig innan saken fastslagits i domstol. (Se RättsPM 2012:5, s. 14.)

Rätten till skydd för privatliv

I artikel 8 i Europakonventionen föreskrivs i punkten 1 att var och en har rätt till respekt för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. Rätten till skydd för privatliv omfattar en rätt till skydd för en persons rykte, alltså en rätt till skydd mot förtal eller nedsättande uppgifter. Denna rättighet måste balanseras mot yttrandefriheten i artikel 10 i konventionen. Finns det ett tillräckligt starkt allmänt intresse av att negativ information eller nedsättande omdömen om en person publiceras eller på annat sätt vidarebefordras kan yttrandefriheten ta överhanden, vilket innebär att skyddet enligt artikel 8 får vika. Av betydelse är också om det är fråga om en offentlig person och om de uppgifter som lämnats varit sanna eller åtminstone lämnats i god tro. (Se Danelius, s. 374.)

Skyddet i artikel 8 gäller också den personliga integriteten. Det kan därför strida mot artikel 8 att publicera uppgifter som gäller en persons privatliv och som inte samtidigt kan anses ha ett så starkt allmänt intresse att publicering ändå ter sig försvarlig. I artikel 8 ingår också en allmän rätt att bli lämnad i fred, alltså ett skydd mot alltför närgången uppmärksamhet. (Se Danelius, s. 377.)

Förhållandet mellan oskuldspresumtionen och rätten till skydd för privatliv och rättigheternas tillämplighet för avlidna personer

Många av de rättigheter som behandlas i andra artiklar i Europakonventionen kan samtidigt sägas beröra privatlivet. Bestämmelser om sådana särskilt reglerade rättigheter torde rimligen vara exklusivt tillämpliga inom sina områden, och artikel 8 i konventionen fångar alltså endast upp de aspekter av privatlivet som faller utanför specialbestämmelserna i konventionen. (Se Danelius, s. 364.)

I de avgöranden från Europadomstolen som tidigare nämnts hade de offentliga tjänstemännens uttalanden lämnats i nära anslutning till straffrättsliga förfaranden. Europadomstolen prövade uttalandena i förhållande till oskuldspresumtionen i artikel 6.2. När det inte pågår, eller har pågått, ett straffrättsligt förfarande är ett uttalande om att någon gjort sig skyldig till ett brott snarare relevant att pröva i förhållande till skyddet för en persons rykte i artikel 8 (se bl.a. Ismoilov m.fl. mot Ryssland, no. 2947/06, dom den 24 april 2008, punkten 160).

Artiklarna 6.2 och 8 har olika skyddsintressen. Medan artikel 6.2 syftar till att säkerställa att den enskilde får en rättvis rättegång syftar artikel 8 – såvitt här är av intresse – till att värna den enskildes rykte. Det är möjligt att påståenden om att någon gjort sig skyldig till brott i ett enskilt fall kan innebära en kränkning av båda artiklarna. (Se NJA 2013 s. 1055, punkten 9.)

Både oskuldspresumtionen i artikel 6.2 och rätten till skydd för privatliv i artikel 8 kan vara tillämpliga på uttalanden om avlidna personer (se bl.a. Vulakh m.fl. mot Ryssland, no. 33468/03, dom den 10 januari 2012, punkterna 26–28 och 32–37, och Jelševar m.fl. mot Slovenien, no. 47318/07, dom den 11 mars 2014, punkten 37).

Sekretess till skydd för enskilda i en förundersökning

Enligt 35 kap. 1 § första stycket 1 offentlighets- och sekretesslagen (OSL) gäller sekretess för en uppgift i en förundersökning om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider skada eller men. Bestämmelsen är utformad med ett s.k. omvänt skaderekvisit, vilket innebär att utgångspunkten är att sekretess gäller för uppgifterna.

Sekretess kan gälla också i förhållande till den som är avliden. Skyddet blir dock inte lika omfattande som för den som är i livet. Sekretess anses gälla om uppgiften kan anses kränka den frid som tillkommer den avlidne eller om uppgiften med fog kan uppfattas som sårande för en efterlevande som är närstående till den avlidne. (Se NJA 1987 s. 724 och RÅ 2007 ref. 16.)

En uppgift om att någon är misstänkt för brott anses i normalfallet vara så pass känslig att den omfattas av sekretess. I den massmedialt uppmärksammade förundersökningen om mordet på statsminister Olof Palme har även uppgifter om att någon är ett vittne eller annars har lämnat upplysningar i utredningen ansetts kunna omfattas av sekretess (se RÅ 1990 ref. 47 och Kammarrätten i Stockholms dom den 22 december 2020 i mål nr 5005-20, 5077-20 och 5079-20, särskilt avsnitt 2.6.1).

Om namnet på en misstänkt eller ett vittne i en förundersökning redan är allmänt känt genom att det tidigare har publicerats i massmedierna torde det inte strida mot bestämmelsen att lämna ut namnet (se t.ex. JK:s beslut den 19 juni 2006, dnr 4366-04-40, och Kammarrätten i Stockholms dom den 25 augusti 2010 i mål nr 4037-10).

Dokumentation av ett beslut att lägga ned en förundersökning

Det finns inte någon författningsreglerad skyldighet att motivera beslut om att lägga ned en förundersökning. Det finns dock en sedan länge etablerad praxis att åklagare skriftligen motiverar sådana beslut. Det främsta syftet med att motivera beslutet är att ge personer utan direkt insyn i utredningen en upplysning om på vilken grund åklagaren dragit slutsatsen att utredningen inte aktivt ska drivas vidare. Ett beslut att lägga ned en förundersökning måste således vara begripligt och det får inte finnas någon osäkerhet om dess närmare innebörd. (Se Bring m.fl., Förundersökning, 5 uppl., s. 503 f. och Fitger m.fl., Rättegångsbalken [1 oktober 2020, JUNO], kommentaren till 23 kap. 4 §.)

I Åklagarmyndighetens ärendehanteringssystem Cåbra tillhandahålls vissa standardiserade kortfattade beslutsmotiveringar. I de allra flesta fall är det tillräckligt att använda en sådan kortfattad standardformulering. Om en utredning väckt stor uppmärksamhet kan det dock vara nödvändigt att lämna en mer utförlig motivering till nedläggningsbeslutet. (Se Bring m.fl., a.st., och Fitger m.fl., a.st.)

Bedömning

Huvudfrågorna i granskningen

JO ska särskilt se till att medborgarnas grundläggande fri- och rättigheter inte tröds för när i den offentliga verksamheten (se 3 § första stycket lagen med instruktion för Riksdagens ombudsmän).

Jag inledde detta initiativärende för att närmare granska och belysa vissa rättssäkerhetsaspekter som aktualiserades med anledning av åklagarens redovisning vid pressträffen om Palmeutredningen. Även frågor om skydd för den personliga integriteten har aktualiserats.

Huvudfrågorna i granskningen är om åklagarens redovisning var förenlig med oskuldspresumtionen och om AA:s intressen togs till vara på ett tillräckligt sätt. Jag kommer även in på frågorna om huruvida det var godtagbart att vittnen nämndes vid namn och om det skriftliga nedläggningsbeslutet var tillräckligt motiverat. Jag inleder dock med min syn på att åklagaren nämnde AA vid namn och som misstänkt för mordet.

Det var godtagbart att åklagaren sa att AA var misstänkt

AA hördes som vittne i den rättegång som genomfördes i slutet av 1980-talet där en annan person var åtalad för mordet. AA hade också på eget initiativ medverkat i intervjuer i både tidningar och tv och berättat om iakttagelser han gjort.

Den 23 maj 2018 publicerades ett reportage i magasinet Filter där AA pekades ut som skyldig till mordet på Olof Palme. Det sas i reportaget också att de nya utredarna i den s.k. Palmegruppen under ledning av chefsåklagaren BB utredde AA som gärningsman. Flera andra tidningar, bl.a. Expressen och Aftonbladet, skrev om reportaget. Senare samma år gavs boken Den osannolika mördaren av Thomas Pettersson ut, vilken innehöll liknande uppgifter som reportaget i Filter. Under första halvåret 2020 publicerades dessutom flera artiklar om att Palmegruppen vidtog utredningsåtgärder kopplade till AA (se t.ex. Expressen den 19 februari och den 7 maj).

Det var således före pressträffen känt att AA förekom i utredningen. Såvitt har kommit fram har AA inga närstående (se Kammarrätten i Stockholms dom den 22 december 2020, avsnitt 2.3). Att åklagaren nämnde AA vid namn ger därför inte skäl till något uttalande från min sida med anledning av sekretessbestämelsen i 35 kap. 1 § OSL.

Med beaktande av det som hade skrivits om AA i det nämnda reportaget och i boken kan jag konstatera att även avidentifierade uppgifter utan svårighet hade kunnat härledas till AA. Det framstår därför som att åklagaren inte närmare hade kunnat förklara varför han lade ned förundersökningen utan att avslöja att det var AA som var misstänkt. Åklagarmyndigheten och chefsåklagaren BB har anfört att det fanns ett stort behov av att informera allmänheten om beslutet att lägga ned förundersökningen och skälen för det. Jag har ingen annan uppfattning i den frågan. Det framgår också av åklagarens upplysningar i ärendet hos JO att han övervägde behovet av, och vilka effekter det kunde få, att namnge AA.

Mot den bakgrunden anser jag att inte heller hänsynsprincipen eller rätten till skydd för privatliv i artikel 8 i Europakonventionen förhindrade att AA nämndes vid namn och som misstänkt för mordet. Det var således godtagbart att det gjordes.

Men åklagarens redovisning sedd som en helhet innebar att oskuldspresumtionen kränktes

AA hade rätt att betraktas som oskyldig

Chefsåklagaren BB har i sina upplysningar i ärendet hos JO angett att han lämnade information som låg i allmänhetens intresse och förklarat att han bemödade sig om att inte peka ut någon person som skyldig till mordet. Han har vidare uppgett att det, om han misslyckats med detta, enligt hans mening ligger inom ramen för EU:s oskuldspresumtionsdirektiv att lämna uppgifter som han gjorde.

Det är vars och ens grundläggande rättighet att betraktas som oskyldig till dess att hans eller hennes skuld har fastställts enligt lag. Det innebär att ingen ska betraktas som skyldig till brott utan att en domstol har konstaterat att personen är skyldig efter ett förfarande i vilket han eller hon har fått tillfälle att försvara sig mot anklagelsen och som även i övrigt motsvarat kraven på en rättvis rättegång. Denna oskuldspresumtion är ett av rättsstatens fundament och utgör en del av rätten till en rättvis rättegång. Begreppet rättvis rättegång täcker hela det straffrättsliga förfarandet och är inte begränsat till rättegången i domstol.

Oskuldspresumtionen innebär inte ett förbud mot att myndigheter eller tjänstemän informerar om ett straffrättsligt förfarande eller om misstankar mot en viss person, så länge inte någon framställs som skyldig till brott.

Bedömningen av om oskuldspresumtionen respekterades ska göras med beaktande av omständigheterna i det enskilda fallet och så att rättigheten inte endast blir teoretisk eller illusorisk utan garanteras effektivt i praktiken.

Den grundläggande rättighet som följer av oskuldspresumtionen kan inte begränsas med hänvisning till att det finns ett stort allmänintresse av att få veta vad som kommit fram i en avslutad brottsutredning eller varför en utredning avslutades. Det finns enligt min uppfattning ingen tvekan om att AA hade rätt

att betraktas som oskyldig i den situation som är aktuell här och att åklagaren skulle respektera det.

Åklagaren borde ha tonat ned de förväntningar som hade byggts upp om att han vid pressträffen skulle presentera en lösning på mordet

Min granskning av om oskuldspresumtionen respekterades har avsett åklagarens uttalanden vid pressträffen den 10 juni 2020. För att saken ska ges sin rätta belysning måste en helhetsbedömning göras och det som förekom vid pressträffen behöver sättas in i ett större sammanhang. Det kan därför finnas anledning att väga in även annat än det som redovisades vid pressträffen, exempelvis uttalanden som åklagaren gjort vid andra tillfällen.

Åklagaren intervjuades i februari 2020 i tv-programmet Veckans brott. Under intervjun berättade han att han hade som målsättning att presentera ett besked i åtalsfrågan under det första halvåret 2020. Han uppgav vidare att han kände sig positiv till att han då skulle komma att kunna presentera vad som hände den 28 februari 1986 ”kring mordet och vem som är ansvarig för mordet och hur det ligger till”.

Det ligger enligt min mening nära till hands att uppfatta dessa uttalanden som att åklagaren avsåg att vid ett senare tillfälle berätta vem som begått mordet på Olof Palme. I medierna rapporterades det både efter intervjun och inför pressträffen att åklagaren skulle komma att presentera en lösning på mordet (se t.ex. Expressen den 18 februari och den 5 juni 2020 samt Aftonbladet den 19 februari och den 9 juni 2020).

Åklagarens uttalanden i intervjun i Veckans brott ledde alltså till att det byggdes upp förväntningar om att en lösning på mordet skulle presenteras vid pressträffen, något som åklagaren inte kan ha varit omedveten om. Med hänsyn till oskuldspresumtionen var det dock inte möjligt för åklagaren att presentera en lösning där någon pekades ut som skyldig till mordet.

Mot den bakgrunden anser jag att åklagaren, exempelvis under inledningen av pressträffen, borde ha berört vad han sagt i intervjun och förtydligat att han inte skulle presentera en lösning på mordet eller på annat sätt tonat ned förväntningarna på vad han skulle redovisa. Åklagaren berörde dock över huvud taget inte vad han sagt i intervjun i Veckans brott.

Åklagaren presenterade inget som kunde balansera den utförliga redovisningen av omständigheter som talade för misstanken mot AA

Pressträffen den 10 juni 2020 inleddes med att åklagaren redogjorde för vilka beviskrav som gäller i en brottmålsprocess och de olika roller i rättskipningen som en åklagare respektive en domstol har. Han förklarade att han är åklagare och inte en domstol och att det är en domstol som slutligt avgör om någon gjort sig skyldig till ett brott. Det upprepade han också bl.a. innan han gick in närmare på utredningsmaterialet och sina överväganden. När åklagaren redogjorde för sina slutsatser nämnde han vidare att det var hans bedömning att

de omständigheter han presenterat skulle ha räckt för att anhålla AA och eventuellt för att begära honom häktad men inte för en fällande dom i domstol. Han återkom till den saken flera gånger under pressträffen.

Detta ska vägas mot att åklagaren noggrant redovisade de omständigheter han lagt till grund för sin bedömning av misstanken och sitt beslut att lägga ned förundersökningen. Han presenterade exempelvis uppgifter som vittnen och AA lämnat i polisförhör, hur de förhåller sig till varandra och hur han värderar uppgifterna. Åklagaren redogjorde även för vad som kommit fram om AA:s aktiviteter under mordkvällen och hur AA agerat gentemot polis, arbetsgivare och medier. För att åskådliggöra vissa förhållanden visade han bl.a. ett fotografi på AA, en skiss över brottsplatsen och ett videoklipp från ett nyhetsinslag där AA medverkade. Åklagaren berättade också att AA bl.a. genom sin bakgrund inom det militära var van vid att hantera vapen och att AA rört sig i Palmekritiska kretsar.

Åklagarmyndigheten har i sitt yttrande angett att åklagaren lyfte fram även omständigheter som talade till AA:s fördel. Myndigheten har dock inte gett några konkreta exempel på det. Jag har för egen del noterat att åklagaren nämnde några svagheter i materialet, t.ex. att vittnen lämnat varierande uppgifter om signalement och kläder, men att det skedde endast vid ett fåtal tillfällen och utan att åklagaren förklarade vilken betydelse det hade för den samlade bilden av misstanken. I övrigt redogjorde åklagaren utan några egentliga reservationer för omständigheter som enligt honom talade för misstanken mot AA.

Det förklarades vidare inte vilken betydelse det hade att AA inte hade underrättats om misstanken, att AA inte haft någon försvarare under förundersökningen och att varken AA eller någon för AA:s räkning getts en möjlighet att bemöta misstankarna – förhållanden som är av grundläggande betydelse för en likställd och rättvis rättegång (se t.ex. artikel 6.3 i Europakonventionen).

Enligt min mening presenterades i princip inte några omständigheter och fördes ingen argumentation som kunde balansera den utförliga redovisningen av vad som enligt åklagaren talade för misstanken mot AA.

Vissa uttalanden kan inte förstås på annat sätt än att åklagaren påstod att AA var skyldig till mordet

Tidigt under pressträffen visades i bildspelet en bild (bild 4) där det stod antecknat: ”Vi kommer inte runt en person som gärningsman. Det rör sig om [AA].” Åklagaren uppgav emellertid samtidigt som denna bild visades att han inte kommer runt en person som *misstänkt* gärningsman och att det är AA. På det sättet formulerades slutsatsen också senare under pressträffen, både muntligen av åklagaren och i bildspelet (bild 88). Detta gav enligt mig intrycket att åklagaren ansåg att bevisningen mot AA är relativt stark men sett för sig kan det inte anses som ett påstående om att AA var mördaren.

Åklagaren gjorde dock andra uttalanden som inte kan förstås på annat sätt än att han påstod att AA var skyldig till mordet. Det är framför allt två uttalanden som jag vill lyfta fram.

Det första är vad åklagaren sa när han redogjorde för AA:s tillgång till vapen. Åklagaren förklarade visserligen att det inte finns några klara uppgifter som kan sätta ett vapen i handen på AA, men kort därpå sa han också att ”med tanke på vad som sedermera händer så säger vi att han måste ha haft ett vapen i handen aktuell kväll med tanke på vad som händer”. Jag har noterat att detta skiljer sig från hur åklagarens slutsats var formulerad i bildspelet. Där framgår att det enda som åklagaren kunde säga var att han misstänker att AA hade ett vapen aktuell kväll (bild 21).

Senare under pressträffen återkom åklagaren till frågan om vapen och sa då: ”Att han var beväpnad har vi varit inne på sedan tidigare och vi kan inte närmare utreda hur det här vapeninnehavet har kommit till stånd.” (Se också bild 26 i bildspelet.)

Det andra uttalandet gjorde åklagaren vid sin redovisning av uppgifter som ett vittne lämnat om en man som sprang förbi den barack som vittnet hade gömt sig bakom. Åklagaren sa att allt talar för att det var mördaren som vittnet såg springande (se också bild 43 i bildspelet). En liten stund senare uppgav åklagaren att ”först när den här mannen som springer förbi, *som jag påstår är [AA]*, har hunnit en bit upp i trappan som avslutar Tunnelgatan så vågar sig [vittnet] fram”. Tidigare under presentationen hade åklagaren även uppgett att en överensstämmande bild som vittnesuppgifter gett och som han kände sig rätt säker på var att mördaren sprang Tunnelgatan österut (se också bild 13 i bildspelet).

I det här sammanhanget vill jag också lyfta fram att åklagaren som svar på en fråga som ställdes under den frågestund som följde på åklagarens redovisning uppgav att ”vi har kommit fram till en lösning som vi kan stå för”. Av de frågor som ställdes framgick för övrigt att flera av journalisterna som deltog i frågestunden hade uppfattat att åklagaren presenterat en lösning på mordet och pekat ut AA som gärningsman.

Motiveringen av det skriftliga nedläggningsbeslutet var kategorisk

I det skriftliga beslutet att lägga ned förundersökningen angavs som skäl för beslutet att det inte längre fanns anledning att fullfölja förundersökningen eftersom den misstänkte hade avlidit. Det fanns i beslutet ingen beskrivning av det rådande utredningsläget där det exempelvis framgick att man utrett även andra spaningsuppslag men att inte heller dessa gav anledning att fortsätta förundersökningen. Den kortfattade motiveringen är så kategorisk att den i ljuset av vad som i övrigt förmedlades vid pressträffen ger intrycket att det enligt åklagarens uppfattning bara kan ha varit AA som begått mordet.

Min samlade bedömning

Vid pressträffen uppgav åklagaren att det han uttalade sig om inte var att AA hade gjort sig skyldig till mordet utan att AA var misstänkt för det. Han nämnde också flera gånger att det är en domstol som slutligt avgör om någon har gjort sig skyldig till ett brott, vilka beviskrav som gäller i en brottmålsprocess och att bevisningen hade räckt till ett frihetsberövande men inte till en fällande dom. Vid bedömningen av om oskuldspresumtionen respekterades vid pressträffen är detta givetvis viktigt, men en helhetsbedömning måste göras där alla relevanta förhållanden vägs in.

Åklagaren kan inte ha varit omedveten om att det med anledning av hans uttalanden i Veckans brott i februari 2020 hade byggts upp förväntningar om att en lösning på mordet skulle presenteras vid pressträffen. Med hänsyn till oskuldspresumtionen var det inte möjligt för honom att presentera en lösning där någon pekades ut som skyldig till mordet. Han gjorde dock inget vid pressträffen för att förklara att förväntningarna inte skulle infrias.

Redovisningen vid pressträffen hade vidare en tydlig tonvikt på omständigheter som talade för misstanken mot AA, och vissa uttalanden kan inte förstås på annat sätt än att åklagaren faktiskt påstod att AA var skyldig till mordet. I samma riktning talar den kortfattade och kategoriska motiveringen av det skriftliga beslutet att lägga ned förundersökningen.

Det bör också beaktas att det i princip inte presenterades några omständigheter eller fördes någon argumentation som kunde balansera den utförliga redovisningen av vad som enligt åklagaren talade för misstanken mot AA. Det förklarades exempelvis inte vilken betydelse det hade att AA inte hade fått möjlighet att försvara sig mot misstanken.

Mot den nu angivna bakgrunden är det min samlade bedömning att AA vid pressträffen, sedd som en helhet och i ljuset av övriga relevanta förhållanden, framställdes som skyldig till mordet på statsminister Olof Palme. Detta gjordes utan att skuldfrågan hade fastställts av en domstol. Åklagarens redovisning vid pressträffen utgjorde därför en kränkning av den grundläggande rättighet att betraktas som oskyldig som följer av oskuldspresumtionen.

Åklagarens presentation hölls för att informera allmänheten om beslutet att lägga ned förundersökningen och alltså i nära anslutning till det straffrättsliga förfarandet. Det har således legat närmast till hands för mig att pröva presentationen i förhållande till oskuldspresumtionen. Som tidigare nämnts har dessutom en överåklagare beslutat att inte inleda en förundersökning mot chefsåklagaren BB om förtal av avliden. Mot den bakgrunden anser jag att det inte finns anledning att ytterligare gå in på frågan om huruvida åklagarens presentation även stod i strid med AA:s rätt till skydd för privatliv enligt artikel 8 i Europakonventionen.

AA:s intressen borde ha kunnat tas till vara på ett bättre sätt

Åklagarmyndigheten har uppmanats att yttra sig om huruvida en åklagare, när den misstänkte är avliden och inte haft någon försvarare under förundersökningen, har ett särskilt ansvar att lyfta fram omständigheter som talar till den misstänktes fördel. Myndigheten har också uppmanats att yttra sig i fråga om huruvida det varit lämpligt och rättsligt möjligt om AA:s intressen tagits tillvara t.ex. genom att en annan åklagare, en advokat eller en annan person gått igenom relevanta delar av förundersökningen för att ge förutsättningar att vid pressträffen lyfta fram omständigheter som talade till AA:s fördel.

Åklagarmyndigheten har i sitt svar uppgett bl.a. följande. En åklagares skyldighet att lyfta fram omständigheter som är till fördel för den misstänkte är större i de fall en misstänkt är avliden och inte har en försvarare som utför den uppgiften. Det hade inte varit möjligt för någon utomstående att ta ställning till vilka omständigheter som borde ha lyfts fram utan att ta del av hela utredningen. Det finns inte anledning att ifrågasätta chefsåklagaren BB:s bedömning av vilka omständigheter som skulle presenteras vid pressträffen. Förundersökningens omfattning medförde att det inte hade varit möjligt att låta en annan åklagare gå igenom materialet i syfte att lyfta fram omständigheter som talade till fördel för AA.

Åklagarmyndigheten har också pekat på att det saknas lagliga förutsättningar att förordna en offentlig försvarare eller något motsvarande juridiskt biträde för en avliden person. Från kammarledningen vid Nationella åklagaravdelningen har det förts fram att det inte hade varit lämpligt att låta en person företräda den misstänktes intressen vid pressträffen för att det skulle ha kunnat skapa intrycket av att det rörde sig om en rättegångsliknande situation.

Jag kan inledningsvis instämma med Åklagarmyndigheten i att skyldigheten för åklagaren att enligt objektivitetsprincipen lyfta fram omständigheter som är till fördel för den misstänkte är större i de fall en misstänkt är avliden och inte har en försvarare.

Som myndigheten har anfört finns det inte förutsättningar att förordna en offentlig försvarare för en avliden person. Jag delar också uppfattningen att det var viktigt att pressträffen inte fick en rättegångsliknande karaktär. Detta innebär dock inte att beslutet att lägga ned förundersökningen inte hade kunnat presenteras på något annat sätt. Exempelvis hade redan en sådan enkel sak som att åklagaren tydligt betonat och problematiserat det förhållandet att AA inte fått möjlighet att försvara sig sannolikt bidragit till en bättre balans under pressträffen. Denna centrala omständighet gavs nu i praktiken inget utrymme alls.

De omständigheter som åklagaren lade till grund för misstanken mot AA var i huvudsak hänförliga till brottsplatsen och dess närhet i samband med mordet och vittnesiakttagelser som gjordes där och då. Omständigheterna var i allt

väsentligt kända sedan tidigare. Jag har naturligtvis ingen möjlighet att bedöma hur mycket av förundersökningen en person med en försvararroll hade behövt gå igenom för att ta till vara AA:s intressen. Men även om endast det begränsade material som åklagaren presenterade vid pressträffen hade belysts från ett försvararperspektiv hade det enligt min mening kunnat ge förutsättningar för en mer nyanserad bild av omständigheterna till grund för misstanken.

Utöver det som jag har redogjort för nu ger utredningen inte underlag för några uttalanden från min sida i fråga om huruvida det hade varit lämpligt och rättsligt möjligt att AA:s intressen tagits tillvara t.ex. genom att en annan åklagare, en advokat eller en annan person gått igenom relevanta delar av förundersökningen. Jag kan dock inte se att Åklagarmyndigheten i utredningen hos JO lyft fram något som utesluter ett annat tillvägagångssätt än det som åklagaren valde.

Enligt objektivitetsprincipen hade åklagaren ett ansvar för att AA:s intressen togs till vara, och jag anser att mer borde ha gjorts för att åstadkomma det.

Vittnena borde inte ha nämnts vid namn

Under pressträffen nämnde åklagaren också namnen på vissa vittnen. Vittnenas namn och uppgifter som de lämnat i förundersökningen hade blivit allmänt kända före pressträffen bl.a. genom reportaget i Filter den 23 maj 2018. Flera av vittnena hade också hörts i rättegången i slutet av 1980-talet. Inte heller det förhållandet att åklagaren nämnde vittnena vid namn ger därför skäl till något uttalande från min sida med anledning av sekretessbestämmelsen i 35 kap. 1 § OSL.

Det förhållandet att vittnenas identiteter inte omfattades av sekretess innebär inte utan vidare att de kunde nämnas vid pressträffen. Även andra hänsyn behöver tas. Exempelvis behöver rätten till skydd för privatliv i artikel 8 i Europakonventionen beaktas. Vidare följer det av hänsynsprincipen att en förundersökning ska bedrivas så att inte någon i onödan orsakas olägenhet.

Enligt min mening hade åklagaren kunnat nå syftena med sin presentation även utan att vittnena nämdes vid namn. Det är visserligen så att även avidentifierade uppgifter sannolikt utan större svårigheter hade kunnat härledas till de enskilda personerna. Men mot bakgrund av den försiktighet och det hänsynstagande som bör vara vägledande i ett sådant här sammanhang borde åklagaren enligt min mening ha avstått från att använda vittnenas namn vid pressträffen. Jag anser dock, främst med hänsyn till att vittnenas identiteter var kända sedan tidigare, att det förhållandet att de nämdes vid namn inte når upp till en kränkning av rätten till skydd för privatliv i artikel 8 i Europakonventionen.

Att även vissa andra personer nämdes vid namn vid pressträffen ger inte skäl till något uttalande från min sida.

Det skriftliga nedläggningsbeslutet var inte tillräckligt utförligt motiverat. Förundersökningen om mordet på Olof Palme har väckt ett mycket stort intresse och kan antas fortsätta att göra det. Åklagarens nedläggningsbeslut och förundersökningsmaterialet kan komma att bli föremål för diskussion och granskning under en lång tid framöver. Det är därför angeläget att åklagarens motiv för nedläggningsbeslutet är så utförligt dokumenterat att det även i framtiden går att förstå varför undersökningen lades ned. Mot den bakgrunden kan den kortfattade motiveringen att det inte längre fanns anledning att fullfölja förundersökningen eftersom den misstänkte hade avlidit inte anses tillräcklig för att tillgodose befogade krav ur rättssäkerhets- och kontrollsynpunkt.

JO har upplysts om att bildspelet från pressträffen har gjorts tillgängligt i skriftlig form hos Åklagarmyndigheten. Bildspelet måste dock främst ses som ett hjälpmedel för att ta till sig åklagarens muntliga redovisning och kan inte ersätta en fullgod skriftlig beslutsmotivering. Dessutom skiljer det sig på flera punkter från vad åklagaren faktiskt sa vid pressträffen.

Åklagaren borde ha motiverat det skriftliga nedläggningsbeslutet på ett mer utförligt sätt.

Avslutning

Chefsåklagaren BB hade flera hänsyn att ta när han skulle presentera beslutet om att lägga ned förundersökningen. Såvitt framkommit fanns det inte någon direkt vägledning för hur han skulle hantera situationen. Av utredningen framgår att BB gjorde överväganden för att hitta lämpliga avvägningar mellan motstående intressen, och han har förklarat att han bemödade sig om att inte peka ut någon som skyldig till mordet.

Presentationen sedd som en helhet innebar emellertid en kränkning av den grundläggande rättighet att betraktas som oskyldig som följer av oskuldspresumtionen. Det har inte kommit fram något i utredningen som förhindrat åklagaren att presentera sitt beslut på ett annat sätt. Enligt objektivitetsprincipen hade åklagaren ett ansvar för att AA:s intressen togs till vara, och mer borde ha gjorts för att åstadkomma det.

BB uttalade själv att misstankarna mot AA inte hade räckt för en fällande dom. Det bestående intrycket av pressträffen är dock att AA framställdes som skyldig till mordet på statsminister Olof Palme.

Jag är mycket kritisk till hur chefsåklagaren BB presenterade sitt beslut att lägga ned förundersökningen.

Ärendet avslutas.